

Vabariigi Valitsuse korralduse „Pärnu maakonna planeeringu teemaplaneeringu „Pärnu jõe ja kaldaala ruumilise arengu perspektiiv ning seosed mereplaneeringuga“ kehtestamine“ eelnõu seletuskiri

1. Sissejuhatus

Vabariigi Valitsuse korraldusega kehtestatakse planeerimisseaduse (PlanS) § 71 lõike 1 alusel „Pärnu maakonna planeeringu teemaplaneering „Pärnu jõe ja kaldaala ruumilise arengu perspektiiv ning seosed mereplaneeringuga“ (teemaplaneering). Teemaplaneering koostatakse eelkõige riiklike ja Pärnu maakonna kohaliku omavalituse üksuste ülestest huvide ja arenguvajaduste väljendamiseks. Esimest korda määratakse ühtses arengudokumendis Pärnu jõe vee- ja kaldaala ruumilise arengu põhimõtted ja suundumused aastani 2030 ja sellele järgnevatel aastatel.

Teemaplaneeringu ja selle keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) koostamist korraldab ja teemaplaneeringut koostab Regionaal- ja Põllumajandusministeerium (kuni 01.07.2023 Rahandusministeerium).

Eelnõu ja selle seletuskirja koostasid Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi (REM) ruumilise planeerimise osakonna ruumilise planeerimise peaspetsialist Merilin Rosenberg (58041423, merilin.rosenberg@agri.ee) ja juhtivspetsialist Raine Viitas (58851458, raine.viitas@agri.ee). Eelnõu juriidilist kvaliteeti kontrollis REM kohaliku omavalitsuse poliitika osakonna kohalike omavalitsuste õigusvaldkonna juht Martin Kulp (5885 1442, martin.kulp@agri.ee) ja REM Ruumilise planeerimise osakonna järelevalve valdkonna juht Külli Siim (5817 0529, kylli.siim@agri.ee).

2. Eelnõu eesmärk ja sisu

Eelnõu eesmärk on kehtestada maakonnaplaneeringu teemaplaneering, mis koosneb seletuskirjast, põhijoonisest ning lisamaterjalidest.

Eelnõu I osas antakse ülevaade maakonnaplaneeringu teemaplaneeringu olulisematest asjaoludest nagu selle eesmärk ja vajadus, planeeringuala suurus ja ulatus, teemaplaneeringu ülesehitus ja planeeringulahendus, teemaplaneeringu elluviimisega kaasnevate mõjude hindamise tulemused ning esitatakse ülevaade planeeringu koostamise menetluse käigust. Eelnõu teises osas tuuakse kaalutlused, millest planeeringu koostamisel on lähtutud, sh tuuakse välja planeeringulahenduse seos PlanS-is sätestatud planeerimise põhimõtetega. Eelnõu III ja IV osas on vastavalt käsitletud Vabariigi Valitsuse otsust ja selle vaidlustamise võimalust.

Teemaplaneeringu lisadeks KSH aruanne, asjakohaste mõjude hindamise lõpparuanne, kultuuriväärtuslike objektide nimekiri ning jõe puhastamise ja süvendamise uuring.

2.1 Teemaplaneeringu ja KSH menetluse osas

PlanS § 1 lõike 2 kohaselt tulenevad nõuded planeerimismenetlusele PlanS-st. Teemaplaneering ja selle KSH algatati Vabariigi Valitsuse 15. jaanuar 2021 korraldusega nr 15. Haldusmenetluse seaduse § 5 lõike 5 kohaselt kohaldatakse juhul, kui haldusmenetlust reguleerivad õigusnormid muutuvad menetluse ajal, menetluse alguses kehtinud õigusnorme. Teemaplaneeringu ja selle KSH algatamise ajal kehtinud PlanS § 2 lõike 3 kohaselt kohaldatakse planeeringu koostamise käigus läbiviidavale KSH-le menetlusnõudeid, mis tulenevad PlanS-st. Eelnevalt tulenevalt on nii teemaplaneeringu, kui ka selle KSH menetlusnõuded sätestatud PlanS-is ja dokumentide menetlus on läbi viidud ühiselt.

Täpsemalt on teemaplaneeringu menetluse käigu, laekunud ettepanekute ja nendega arvestamise kohta võimalik ülevaade saada [REM veebilehel](#).

3. Eelnõu terminoloogia

Eelnõus ei kasutata uusi ega võõrsõnalisi termineid.

4. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Planeeringu koostamisel on lähtutud kehtivatest õigusaktidest ja kehtivatest strateegilistest arengudokumentidest, mis on kooskõlas Euroopa Liidu õigusega. Seega otsene puutumus Euroopa Liidu õigusega puudub.

5. Korralduse mõjud

PlanS § 55 lõike 2 kohaselt on maakonnaplaneering üldplaneeringu koostamise aluseks. Kõigis planeeringuala omavalitsustes on käsil uute üldplaneeringute koostamine, mida teemaplaneeringu lahendus toetab tervikliku ning omavalitsuste piiride ülese jõe vee- ja kaldaala käsitlemise osas. Teemaplaneeringus on seatud detailsemate kohaliku omavalistuse planeeringute jaoks jõe ja kaldaala kasutusega seonduvad suunised, tingimused ning negatiivseid keskkonnamõjusid leevendavad meetmed. Teemaplaneeringu koostamisel on arvestatud kehtivate üldplaneeringute asjakohaste põhimõtete ja lahendustega ning asjakohaste detailplaneeringute lahendustega, arvestades maakonnaplaneeringu täpsusastet.

Teemaplaneeringuga täpsustakse Pärnu maakonna planeeringut Pärnu, Reiu ja Sauga jõgede ja kaldaga seotud teemades Pärnu linna, Tori valla ja Põhja-Pärnumaa valla osas.

Teemaplaneeringu elluviimine eeldab koostööd riigi-, kohaliku omavalitsuse ja kogukonna ning erasektori vahel. Teemaplaneeringus seatud põhimõtete, suuniste ja tingimustega arvestamine läbivalt kõigil tasanditel aitab kaasa teemaplaneeringu terviklikule elluviimisele ja tagab planeeringute ja erinevate strateegiliste arengudokumentide vahelise kooskõla. Teemaplaneeringuga tuleb arvestada maakonna arengustrategia koostamisel, samuti on teemaplaneering ja maakonna arengustrategia aluseks üldplaneeringute koostamisele.

Teemaplaneeringu koostamisega samaaegselt viidi läbi asjakohaste mõjude hindamine ja KSH koos Natura asjakohase hindamisega. Mõjude hindamise käigus on tasakaalustatult arvestatud sotsiaalseid, majanduslikke, looduslikke ja kultuurilisi mõjusid ja pakutud välja olulisi negatiivseid mõjusid välistavad või leevendavad meetmed. Mõjude hindamise tulemustega on

arvestatud, need kajastuvad planeeringulahenduses, mõju hindamise aruanded on avalikult kättesaadavad teemaplaneeringu lisamaterjalidena.

6. Korraldusega kaasnevad kulud

Korraldusega kaasneb ajalehes teavitamisega seonduv kulu, mis tasutakse riigieelarvesse planeeritud vahenditest.

7. Korralduse jõustumine

Korraldus jõustub üldises korras.

8. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Pärnu jõe teemaplaneering on koostatud koostöös planeeringuala kohalike omavalitsuste, ministeeriumide ja valitsusasutuste ning teiste asjaomaste asutuste ja huvitatud osapooltega.

Teemaplaneeringu eskiislahenduse koostamiseks viidi 2021-2022 ajavahemikul läbi külastusvisiite, planeeringuala paikvaatlusi ja teemapõhiseid koosolekuid koos planeeringu koostajate, mõjuhindajate, kohalike omavalitsuste ning teiste erinevate valdkondade esindajatega.

Ajavahemikul 16.01-23.02.2023 toimus teemaplaneeringu ja KSH aruande eelnõude avalik väljapanek. Avaliku väljapaneku ajal viidi läbi eelnõusid tutvustavad avalikud arutelud ning selle järgselt viidi läbi avaliku väljapaneku tulemusi tutvustavad avalikud arutelud kõigis kaasatud kohalikes omavalitsuses (Pärnu, Tori, Põhja-Pärnumaa). Ajavahemikul 21.02-21.03.2024 toimus planeeringu avalik väljapanek ning 06.05.2024 avaliku väljapaneku tulemusi tutvustav avalik arutelu. Avalike väljapanekute käigus oli kõigil huvitatud isikutel võimalik tutvuda koostatud planeeringulahendusega, avaldada selle kohta arvaust ning saada vastuseid.

Koostöötegitjad Pärnu jõe teemaplaneeringu koostamisel on Pärnu Linnavalitsus, Tori Vallavalitsus, Põhja-Pärnumaa Vallavalitsus, Päästeamet, Keskkonnaamet, Muinsuskaitseamet, Põllumajandus- ja Toiduamet, Transpordiamet, Terviseamet, Maa-amet, Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet, Politsei- ja Piirivalveamet, Maaeluministeerium (alates 01.07.2023 Regionaal- ja Põllumajandusministeerium), Keskkonnaministeerium (alates 01.07.2023 Kliimaministeerium), Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium ja Riigi Kaitseinvesteeringute Keskus. Koostöötegitjad on olnud kaasatud erinevatesse planeeringu etappidesse, küsitud on seisukohti ja teavitatud avalikust väljapanekust. Teemaplaneering esitati koostöötegitajatele kooskõlastamiseks 20.06.2023 ja 24.04.2024 (Riigi Kaitseinvesteeringute Keskus). Kõik koostöötegitjad on teemaplaneeringu kooskõlastanud. Täpsemalt on võimalik kooskõlastustega tutvuda [REM veebilehel](#).

Teemaplaneeringu koostamisse kaasati isikud ja asutused, kellel võib olla põhjendatud huvi teemaplaneeringu lahenduse vastu või kelle õigusi teemaplaneering võib puudutada. Teemaplaneeringu koostamisse kaasati Eesti Keskkonnaühenduste Koda, Türi Vallavalitsus, Kehtna Vallavalitsus, Põhja-Sakala Vallavalitsus, Eesti Linnade ja Valdade Liit, SA Pärnumaa Arenduskeskus, Riigimetsa Majandamise Keskus, TTÜ Särghaua õppekeskus, SA Pärnu muuseum, Sõudeklubi Pärnu, Pärnu sõudekeskus Kalev, Eesti Harrastuskalastajate Liit MTÜ, Liivi Lahe Kalanduskogu MTÜ, MTÜ Pärnu Lahe Partnerluskogu, MTÜ Rohelise Jõe maa Koostöökogu, Fishing Village, Soomaa turism MTÜ, Klaaramanni Puhke- ja seminarikeskus, Pärnu sadam AS, MTÜ Pärnu jahtklubi, JAPS AS, Tucuruvi OÜ Lustipark, Kaitseliidu Pärnumaa malev, Ülejõe selts MTÜ, Keskkonnaagentuur, OÜ Pärnu Loovlinnak Haldus, OÜ Rail Baltic Estonia, Suurejõe Rahvamaja, Tartu Ülikooli Eesti Mereinstituut ning kutseliste kalurite ja veemotosportlaste esindajad. Kaasatavate isikute ring on olnud ajas täienev. Kaasatavaid isikuid on teavitatud personaalselt e-kirjaga olulisematest planeeringu etappidest ja küsitud arvamusi planeeringulahenduse kohta.

Pärnu jõe teemaplaneeringu koostamisse kaasati ka personaalselt isikud, kes esitasid teemaplaneeringule ettepanekuid, kelle maaüksustel asuvad rippsillad ja veeskamiskohtade võimalikud asukohad, kelle maaüksused jäävad pikendatava laevatatava jõelõigu äärde Sauga ja Pärnu jõel ning kelle maaüksused on olulised puhke- ja peatuskohtade sõlmpunktide ning puhke- ja kergliiklustee võrgustiku arendamiseks.

Korralduse eelnõu esitati eelnõude infosüsteemi (EIS) ja kooskõlastamiseks Kliimaministeeriumile, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile ning Eesti Linnade ja Valdade Liidule.

Planeeringuala asukoht ja piir

